

DOBIČKI PREMGOVNIH LASTNIKOV

Premogarska unija pravi, da prikrivajo lastniki premogovnikov dejstva, in da so banke krive vseh premogarskih slavn. — Ljudje, ki se nikdar niso videli nobene ga rova, hočejo diktirati premogarjem, kako naj žive.

Washington, D. C., 23. februarja. — United Mine Workers pravi v ugotovitvi, ki je bilo predloženo načelniku premogarske komisije, Hammond ter objavljeno večeraj, da bodo napravili antracitni delodajalci v tekočem letu vspricho sedaj prevladujočih cen več kot sto milijonov dolarjev čistega dobička.

Premogarska unija trdi nadalje, da se poslužujejo antracitni delodajalci nerednih knjigovodskih metod, da prikrivajo svoje velikanske dobičke in da je opaziti precenitev v znesku \$252,700,000 v različnih panogah produkcije. Trdi se nadalje, da so se povečali dobički od leta 1912 pa do 1920 od 363 do 739 odstotkov.

Ugotovilo pravi med drugim.

„Vspricho teh dejstev so se naveličali premogarji poslušati neprestano stokanje delodajalcev, da povzroča stavke nezmožnost delodajalcev, da bi plačevali višje plače.

„Celih pet mesecev je bilo prekinjeno delo radi tega nesporazuma glede vprašanja, če si more ali ne more industrija privoščiti boljše plače za delavce in boljše delavne pogoje.

— Zelo važno je za javnost izvedeti na podrobno dejstva glede dobičkov in produkcijskih stroškov. Mi vemo, da ne predstavljajo številke, katere se navaja kot vrednost naloženega kapitala niti izlaka vrednosti kapitala, ki je dejansko naložen v industriji. Mi vemo, da se poslužujejo delodajalci gotovih knjigovodskih metod, s pomočjo katerih povečajo navidežno produkcijske stroške ter ustvarijo utis, da se industrija ne izplača.

— Vseled tega vas prosimo, da določite ne le sedanjo vrednost industrije, temveč da tudi zahtevate in uveljavite enakomeren knjigovodski sistem kot ga predlagala Zvezna trgovska komisija.

Ugotovilo premogarjev trdi, da sta neprestano dvignjeni dve obdobji proti tej industriji, ki ogrožata konec koncev njeno stabilnost. To je posledica pohlepa pe velikanskih dobičkov in iz tega izvirajoče brezbrzičnosti napram dobrobiti mož, ki so investirali svoja življenja v tej industriji.

V nadaljnjem se glasi v ugotovitvi:

— Znali boste, da kontrolirajo pretežno večino premoga, katerega se izkoplje, železniške družbe, ki stoje zopet pod kontrolo velikih finančnih interesov v New

Yorku in Philadelphiji, pod kontrolo mož, ki se niso nikdar videli notranjosti rova, ki pa skušajo regulirati žive, življenske navade ter prilike za izžoljanje družin premogarjev potom svojih sklepov glede mezdnih lestvic.

— Znajo je, da so igrali bandirji vodilno vlogo glede prekinjenja dela leta 1922. Prosimo vas, da se sami prepričate o teh dejstvih, prav kot smo se prepričali sami, ko smo zasledovali lastništvo premoga do dna, potom vseh procesov izkopavanja, transporta in končne razdelitve, — procesov, katere pogosto kontrolira izključno le en interes, ki spravi v svoj žep štiri različne dobičke za vsako tono premoga.

POLOŽAJ NA IRSKEM.

Dublin, Irska, 23. februarja. — Več kot dvajset irskih ustašev so ujeli v pretekli noči in danes zjutraj tukaj. V pričetku se je glasil, da je bil ujet tudi de Valera, a v tem oziru ni bilo mogoče dobiti nikakih pozitivnih informacij. Kljub temu pa se izjavlja, da so bili v neposredni bližini Belfasta aretirani njegovi najbolj intimni prijatelji, med njimi Sean Fitzpatrick.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo manjšave, hitre in po nizkih cenah.

Vselej se bile naše omejevali:

Jugoslavija:

Raspodila na sadnje polne in izplačila "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je naša hitro izplačila najugodnejša.

100 Din.	\$ 1.25	K 400
200 Din.	\$ 2.30	K 800
500 Din.	\$ 5.40	K 2,000
1000 Din.	\$ 10.70	K 4,000
2000 Din.	\$ 21.20	K 8,000
5000 Din.	\$ 52.50	K 20,000

Italija in zasedene ozemlje:

Raspodila na sadnje polne in izplačila "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.95
100 lir	\$ 5.60
300 lir	\$ 15.90
500 lir	\$ 26.00
1000 lir	\$ 51.00

Za posiljate, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvanajset lir dovoljujemo po možnosti se posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslani najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

68 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

EKSPLOZIJA V NOVOMEHIŠKI MAJNI.

Slika nam kaže posledice strašne eksplozije, ki se je pripetila v Phelps-Dodge Mine v New Mexico. Pri tej priliki je izgubilo skoraj sto premogarjev življenje. Med ponesrečenimi je bilo tudi nekaj Slovencev.

PONAREJEVALCI SO KONČNO POD KLJUČEM

Agenti Tajne službe Združenih držav so aretirali 23 ljudi in tisoč nadaljnjih iščejo. — Glavni voditelji zarote so v ječi.

New York, 23. februarja. — Tekom preteklega večera je bilo aretiranih več kot petdeset ljudi, in o tri in dvajsetih med njimi se domneva, da so bili voditelji ene najbolj mogočnih ponarejevalnih zarot v zgodovini Združenih držav.

V družbi svojih voditeljev je tisoč zaveznikov razpečalo v Zdr. državah. Evropi in na Cubi ter drugod več kot za en milijon vrednosti ponarejenega denarja, carinskih kolkov, znanek ter ponarejenih zlatih novcev. Vse osebe, o katerih se domneva, da so v zvezi s to zaroto, so pod nadzorom ter bodo aretirane, kakor hitro bodo dejanski dokazi proti njim izpolnjeni.

Ko so bili predstavljeni zveznemu komisarju Hitchcocku pod pod obtožbo zarote ponarejanja denarja, je bil vsak posameznik stavljen pod jamščino od pet in dvajset sto do \$25,000. Trije med aretiranimi so položili jamščino, ostali pa so morali v zapor.

Detektivi so celih osem mesecev zasledovali zločince ter jim prišli na sled šele po dolgih naporih in preiskovanjih.

Dognali so izvor ponarejenega denarja in neki italijanski detektiv je izvedel, da se pečajo v glavnem njegovi lastni rojaki s tem.

KOLIKO STANE BOJ PROTI ALKOHOLU.

Washington, D. C., 23. febr. — Dovolilni komitej kongresa je sprejel statistiko, v kateri se glasi, da je stalno izvedenje narodne prohibicijske postavbe obnem s kršile ter postavbe v zadnjem fiskalnem letu \$15,450,000 dolarjev.

Nadalje se glasi, da so morala zvezna sodišča porabiti polovico svojega časa za rešitev slučajev, ki so se tikali prohibicije. Največ prohibicijskih slučajev je bilo v južni Alabami, kjer so morali odvetniki porabiti devet odstotkov svojega časa za te slučaje, dočim so porabili v Kansasu le pet odstotkov svojega časa za take slučaje.

ZA INTERVENCIJO AMERIKE V EVROPI

Senator Edge, ki je preživel svoje medene tedne v Evropi, je mnenja, da je dolžnost Amerike posredovati v evropskih zadevah.

Washington, D. C., 22. februarja. — Senator Edge, ki se je mudil v Evropi sedem tednov, na svojem zemitovanskem potovanju, je prepričan, da je dolžnost Združenih držav sklicati mednarodno ekonomsko konferenco in v tem smislu je tudi informiral predsednika Hardinga. Senator je obrazložil svoje nazore v ugotovitvi, katero je izdal danes t. rek, da bi imel v senatu govor, če bi se ne bal, da bo s tem pomagal obstrucijonistom glede lažjske predloge.

— Predno bo mogoče zaznamovati kak napredek, ki bi dovedel do praktične in trajne uravnave, je treba napraviti inventar glede obveznosti in kapitala vsakega posameznega naroda in to je mogoče storiti le potem odkritostrežnega priznanja od vseh strani.

— Prepričan sem, da so razmere v inozemstvu sedaj tako akutne in v nekaterih slučajih tako presenetljive, da sta naša pomoč in sodelovanje neobhodno potrebna.

— Bedasto je vzbujati v nas prepričanje, da se bomo lahko potom izolacijske politike izognili okuženju in vsakemu stiku z zadevami tujih narodov. Vsaka napadna ekonomska poteza v inozemstvu škoduje naši lastni prosperiteti in iz materialnega stališča so izgubili naši proizvajalci vsako leto milijone in milijone dolarjev, posebno pa farmerji, ki so naši največji izvajalci, ker je Evropa bolna ter jo je mogoče

ozdraviti edinole s pomočjo Zdr. drav.

Čeprav zveni to kot napad na Harding - Hughesovo izolacijsko politiko, je senator Edge pojasnil, da nam je naša politika čakanja prihranila številne komplikacije sprico dejstva, da je sebičnost evropskih narodov tako očividna.

Senator Edge je izločil Ligo narodov kot primerno zdravilno agencijo, kajti rek, da ne bo imel ameriški narod nikdar zapiranja v Ligo narodov. Indirektno je rek, naj se skliče primerne konferenco, ki naj bi se lotila vprašanj skrečenja izdatkov v vojaške svrhe, uravnave proračunov ter ustaljenja ali kontroliranja izdaje papirnatega denarja.

— Ako bi hotela biti taka konferenca uspešna, — je rek, bi morali prizadejati narodi imenovati delegate, ki bi imeli slične polno moči kot so jih imeli delegatje, ki so se udeležili konference v Washingtonu.

ZASTRUPLANJE PSOV.

Kansas City, Mo., 21. februarja. Številni otroci v Rosedale, Kan., so šli včeraj jokaje spat, ker so izgubili svoje najbolj verne tovariše pri igri. V teku štiri in dvajsetih ur je namreč poginilo vsled zastrupljenja šest in trideset psov. Neki član požarnega departmanta je izjavil, da je našel v enem samem bloku devet mrtvih psov.

UDOVA GENERALA LOGANA UMRLA.

Washington, D. C., 23. febr. — Mrs. John A. Logan, uduva generalnega majorja Logana, ki je tekom Državlanske vojne poveljeval unijski armadi iz Tennessee ter postal pozneje zvezni senator iz Illinois, je umrla tukaj v starosti 84 let.

BONAR LAW O DOLŽNOSTIH AMERIKE

Rekel je, da bi bil svet v dosti boljšem položaju, če bi Združene države igrale svojo ulogo v miru. — Med gosti, ki so poslušali njegova izvajanja, je bil tudi jeklarski magnat Schwab. — Spopadi med Francozi in nemškimi civilisti.

London, Anglija, 22. februarja. — "Moje prepričanje je, da bi bil svet danes v dosti boljšem položaju, če bi bile okoliščine take, da bi mogla Amerika igrati svojo ulogo v mirovni uravnavi na tak način kot je igrala svojo ulogo v vojni." je rekel ministrski predsednik Bonar Law na nekem zborovanju, katerega se je vdeležilo danes tukaj približno šeststo Amerikancev in Angležev.

Prilika za pripombe ministrskega predsednika se je nudila tekom vsakoletnega banketa English-Speaking Union na rojstni dan Washingtona.

"Predsednik Wilson." je izjavil ministrski predsednik, "je igral važno ulogo na pariških mirovni pogajanjih, vendar pa se je pronašlo, da je napačno razumel mišljenje in razpoloženje naroda doma. Ko se je vrnil v Združene države, je ameriški narod zavrnil delo, katero je izvršil on.

"Nimam namena oceniti ameriške akcije," je nadaljeval. "Ta učinek je neprimerljiv. Prepričan pa sem, da sta se pričela ameriški narod in njegova vlada zavedati nesmiselnosti dosedanjega ameriškega stališča napram svetovni uravnavi in da ne bosta več stala na strani vspricho zadreg sveta, ko se bo nudila nadaljna prilika, da nastopita."

Pozval je na enotnost med Združenimi državami in Anglijo, ne le v besedah, pač pa tudi v dejanjih, da bo mogoče "popraviti moralni ustroj sveta".

Med navzočimi je bil tudi C. H. Schwab, znani ameriški jeklarski magnat.

Bochum, Nemčija, 22. februarja. — Dva francoska vojaka sta pričela danes popoldne streljati v ljudsko množico pred sodnijskim poslopjem ter ubila eno osebo ter rasno ranila dve nadaljni osebi.

Zadregi so se pojavile, ko so francoske čete s tanki zasedle sodnijsko poslopje ter poleg njega se nahajajoče jetnišnice, ker se je domnevalo, da so tam zaprti nekateri Francozi kot špijoni. Tekom te akcije je bil aretiran neki nemški uradnik ter stavljen pod varstvo petih francoskih vojakov.

Ljudska množica, ki se je takoj zbrala na licu mesta, je pričela sramočiti in izvižgavati francoske vojake, nakar sta pričela dva vojaka streljati v množico. Množica ni vprizorila niti najmanjšega poskusa, da bi nadlegovala vojake in streljanje je bilo očividno posledica nervoznosti mladih in neizkušenih francoskih vojakov.

Prebivalstvo je bilo strašno ogorčeno radi tega streljanja in ljudska množica, ki je našla nekoga francoskega civilnega tolmača na cesti, ga je pretepla v povračilo za streljanje. Francoza so vsega razbitega in krvavega prevleli na policijsko postajo.

Bochum, Nemčija, 22. februarja. — Spopadi med francoskim vojaštvom ter nemškimi civilisti po pogrebu petnajstletnega Siegharda, premogarja, katerega so ustrelili francoski nasilneži, so bili številni. Prebivalstvo je tudi poslalo francoskemu vrhovnemu poveljniku generalu Degoutte, ogorčen protest.

Zdravniki, ki so preiskali truplo umorjenega, pravijo, da so našli v enem očesu sledove krogel, o kateri izjavljajo, da je bila eksplozivna.

Ko se je pomikal pogrebni izprevod skozi Bochum, so bile čete umaknjene z izjemo straž, ki so prezentirale orožje. Vsi francoski vojaki pa so imeli povelje, naj bodo pripravljeni na takojšnjo akcijo.

Šele po završenem pogrebu so se pojavili nemiri.

Čete so privrele na cesto, ko se se vračali ljudje od pogreba ter pričeli razganjati ljudske množice z nasajenimi bajonetmi. Več civilistov je bilo poškodovanih in še večje število aretiranih.

FRANCOZI SE BORE PROTI BOLNIKOM

Nesramno obnašanje zatiralcev v Essenu. — Carinska granica ni prinesla dosedaj Francozom še nikakih dobičkov.

Berlin, Nemčija, 23. februarja. Francozi so uveljavili v Essenu pravcato strahovlado. Onemogočili so med drugim nadaljevanje v občinski bolnici. Njih namen je popolnoma onemogočiti Nemeem uporabo bolnice, tudi v najhujših slučajih.

Sredi noči so udrli v bolniško poslopje vojaki z nasajenimi bajonetmi ter se obnašali kot divjaki. Izgnali so usmiljenke in zdravnike ter preprečili redno službo. Na ta način je bilo življenje številnih ljudi ogroženo.

Vratarju bolnišnice so odvzeli francoski vojaki ključe in bolniški, ki so prispeli pozneje z avtomobili ali vozovi, niso mogli v zavod. Med njimi je bilo več na smrt bolnih ljudi ter ženska, ki je ravno hotela poroditi in vsi ti so morali stati pred bolnico, ker jih niso spustili noter.

Francozi so si dovolili nadalje no šalo: vprizorili so namreč na vrtu bolnišnice strelne vaje, ki se vrše vsaki dan ter motijo počitek bolnikov.

DELCASSE JE UMRLO.

Nizza, Francija, 23. februarja. Theophile Delcasse, francoski državnik ter prejšnji francoski minister za zunanje zadeve, je umrl tukaj povsem nepričakovano.

Delcasse je bil rojen leta 1852 v Parizu, kjer je absolvirval svoje študije ter postal pozneje poslanec, minister in ministrski predsednik.

Vedno je deloval za zvezo med Anglijo in Francijo ter tudi pomagal pri uravnavi sporov med Anglijo in Rusijo. V glavnem pa je pripomogel k ustvarjenju takozvane triple-antante.

Ko je prišla slavnostna maroška afera, je moral Delcasse odstopiti kot minister za zunanje zadeve, ker niso soglašali z njim člani poslanske zbornice in družbi važnejših članov kabineta.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.50
in Canada	za pol leta	\$3.75
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
Za četrt leta	za pol leta	\$3.75

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.
Opisni bres podpis in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivalište naznani, da hitreje najdemo naslovnika.**"GLAS NARODA"**52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ALFRED BRUNING & CO.

TRADE MARK

NEW YORK CITY

PREMOGOVNA KOMISIJA

Jeseni je imenoval predsednik Harding posebno komisijo, koje naloga je bila natančno proučiti razmere v premogovni industriji.

Komisiji načeljuje bivši podpredsednik Thomas R. Marshall.

Kot je razvidno iz zadnjega poročila, bo komisija preiskala "industrijalno brezpravnost" v premogovnih poljih.

To seveda ne pomeni, da bodo šli člani komisije v West Virginijo ter se tam na svoje oči prepričali o zločinskem postopanju s tamošnjimi premogarji.

Nasilja se vrše z vednostjo postave, izvajajo jih pa državni organi, katere so premogovni baroni kupili ter jih dobro plačujejo.

Komisija bo enostavno prezrla vse umore, zlorabe in nasilja, ki jih izvajajo deputiji, privatni stražniki kompanij in državni uradniki nad ubogimi premogarji.

Komisija se bo v glavnem pečala z nepostavnostmi, katere slučajno zakrivijo premogarji.

Bavila se bo s takimi slučajmi, kot so se pred kratkim pripetili v Herrinu ter po raznih pennsylvanski krajih, ko je štrajkarjih vzklopela jeza ter so v svetem ogorčenju padli po stavkokazih.

Člani komisije bodo takorekoč pomagali in agenti državnega pravdnika.

V premogovni industriji vlada veliko nezadovoljstvo. Toda to nezadovoljstvo je samo na eni strani. Na strani delavcev. Premogarski baroni so namreč popolnoma zadovoljni z obstoječim položajem. Njim se godi kot v devetih nebesih.

Namen in cilj komisije je, stopiti delavcem na prste, da ne bodo z veseljem štrajkali, da ne bodo zahtevali višjih plač in da bodo bolj vdano delali.

Predvsem je pa treba naučiti premogarje, da bodo spoštovali in visoki cenili premogarske barone in njihove podrepanke.

Treba jih je naučiti, da bodo smatrali skebe za nedotakljivo ustanovo kapitalistične države.

Člani komisije bodo takorekoč pomagali in agenti državnega pravdnika.

Komisija bi imela čez glavo dela, če bi se hotela baviti z brezpravnostjo premogovnih baronov. Krivica je tako narasla, da kriči do neba. Ta krik pa znajo umetno zatreti.

Izkoriščevalci so mojstri. Vsako zadrego, katero zakrivijo po lastni krivdi, kot so naprimer zakrivali pomanjkanje premoga, znajo izkoristiti sebi v prid.

Dopisi.

Manor, Pa.

Ne oglašam se preveč pogosto, da dopisi od nas, to pa zato, ker nisem navajen pisarjenja in ker tudi nimam kaj pisati.

Zadnji čas razsajajo bolezni po tej okolici kakor tudi drugod, ki so posledica sedanjega vedno menjajočega se vremena, kar povzroča prehlade in otroške bolezni, tako da je že marsikatero spravilo pod rušo.

Vreme, kot rečeno je, da par dni sneži, nato prime precej oster mrz, čemur sledi pogostoma dež in tako dalje. Prave zime pa že nekaj let nismo imeli, ko je padlo čevljev snega da je tudi obležal za nekaj tednov. Sedaj ni tega, in to je vzrok boleznim, nese pri nas, temveč po celi Ameriki.

Z delom po rovih gre bolj slabo, ker sedaj ne rabijo mnogo premoga za toploto, istotako ne mnogo za tovarne, katerim ni ravno v tej okolici razen "šlapov" in delavnic, katere pa ni so mnogo od tega prizadete.

Mi skrbimo, ker unija, ki nas je spravila na stavko zadnjo spomlad, še ni preklecala stavke v Westmorelandu, kar kaže, da so nas pozabili tisti razgrajaci, ki so nam govorili delali in oni, ki so nekoliko višji od njih. Seveda, slani, in nimajo časa misliti na

to, kar bi bilo času primerno. To torej naj zadostuje.

Pozdrav čitateljem našega G. N., kateremu želim, da bi jih kmalu obiskaval dnevno redno na 6-8 straneh, kot ved par leti, in tako nudil več čtiva onim, ki si ga žele, t. j. člankov in povesti domačih pisateljev.

Premogar.

Brooklyn, N. Y.

Po dolgem času se zopet enkrat oglašim iz Brooklyna in malo popisem preteklost in življenje na zabavnem in društvenem polju.

V predpustnem času smo imeli veliko veselje, vsajih celo po dve do tri naenkrat. Vsak se je zabaval, ampak ni bilo tistega veselja, katerega smo imeli pred nekoliko leti, namreč žlahtne vinske kaplje, pri kateri je človek pozabil vse tuge in naloge svojega življenja. Po gostilnah si izprevidel, kako te odirajo tuji gostilničarji. Za velik denar dobiš godlo, poleg tega pa še strah.

Zatorej, Slovenci, edina pot, katera je nam odprta, je ta, da podpiramo slovenska zavetja, ker vsak član, katerega podpira "Klub" in je istega člana, podpira svoj narod in samega sebe. Skupno delo je bodoča sreča. Poleg tega mora imeti vsako slovensko zavetje posušeno gospodarstvo. Ako se sluti, da je gospodarstvo zanemarjeno, ne preostaja drugega, kot da se to zanemarjenost očisti in prevzame posej v roke moške, kateri so sposobni. Preteklost ga je že trikrat prokletko fino pokidala. Nekateri stari pionirji se bodo že spomnili, in ta preteklost je ovira na poti, po kateri strnimo. Bo že Bog dal.

Sedaj pa preidemo na godbeno polje. V tem predpustu so se slišali zvoki naše Jugoslovanske Glasbe. Resnica je, kar je enkrat Zgagator Peter pisal, da naj vsak vzame malo bombaža s seboj, da mu mrena v ušesu ne poči. Ampak, dragi Zgaga, saj sam dobro veš in znaš, da Slovenci ne poznamo na notah zaznamovano P. P., ampak le P. F. Več se tudi ne more zahtevati po enoletnem obstanu. Godeci so delavci, kateri podnevi delajo po tovarnah, zvečer pa žrtvujejo nekaj ur za godbo. Od njih se ne more zahtevati, da bodo postali mahoma umetniki. Za to je treba časa, vaj in potrpljenja. — V Brooklynu imamo tudi Tamburaško društvo, kakor sem slišal, priredi dne 7. aprila svojo spomladansko veselico splevom v Lockner's Hall, 178 Stockholm St. Tamburaši prosijo, da se druga društva na to ozirajo, da ne pride zopet kakšna zamera.

Še pridem in več napišem. Pozdrav!

L. M.

Cene vžgalic se bodo povišale? Iz Osijeka poročajo, da je monopolni kontrolor pri tamonjski tvornici vžgalic prejel od monopolne uprave v Beogradu odredbo, da se produkcija vžgalic do nadaljnjega odredbe popolnoma ustavi. Ta odredba se dovaja v zvezo z nameranim povišanjem monopolne takse za vžgalice.

Še pridem in več napišem. Pozdrav!

L. M.

Cene vžgalic se bodo povišale? Iz Osijeka poročajo, da je monopolni kontrolor pri tamonjski tvornici vžgalic prejel od monopolne uprave v Beogradu odredbo, da se produkcija vžgalic do nadaljnjega odredbe popolnoma ustavi. Ta odredba se dovaja v zvezo z nameranim povišanjem monopolne takse za vžgalice.

Še pridem in več napišem. Pozdrav!

L. M.

Cene vžgalic se bodo povišale? Iz Osijeka poročajo, da je monopolni kontrolor pri tamonjski tvornici vžgalic prejel od monopolne uprave v Beogradu odredbo, da se produkcija vžgalic do nadaljnjega odredbe popolnoma ustavi. Ta odredba se dovaja v zvezo z nameranim povišanjem monopolne takse za vžgalice.

Še pridem in več napišem. Pozdrav!

L. M.

Cene vžgalic se bodo povišale? Iz Osijeka poročajo, da je monopolni kontrolor pri tamonjski tvornici vžgalic prejel od monopolne uprave v Beogradu odredbo, da se produkcija vžgalic do nadaljnjega odredbe popolnoma ustavi. Ta odredba se dovaja v zvezo z nameranim povišanjem monopolne takse za vžgalice.

Še pridem in več napišem. Pozdrav!

L. M.

Cene vžgalic se bodo povišale? Iz Osijeka poročajo, da je monopolni kontrolor pri tamonjski tvornici vžgalic prejel od monopolne uprave v Beogradu odredbo, da se produkcija vžgalic do nadaljnjega odredbe popolnoma ustavi. Ta odredba se dovaja v zvezo z nameranim povišanjem monopolne takse za vžgalice.

Še pridem in več napišem. Pozdrav!

L. M.

Cene vžgalic se bodo povišale? Iz Osijeka poročajo, da je monopolni kontrolor pri tamonjski tvornici vžgalic prejel od monopolne uprave v Beogradu odredbo, da se produkcija vžgalic do nadaljnjega odredbe popolnoma ustavi. Ta odredba se dovaja v zvezo z nameranim povišanjem monopolne takse za vžgalice.

Še pridem in več napišem. Pozdrav!

L. M.

Cene vžgalic se bodo povišale? Iz Osijeka poročajo, da je monopolni kontrolor pri tamonjski tvornici vžgalic prejel od monopolne uprave v Beogradu odredbo, da se produkcija vžgalic do nadaljnjega odredbe popolnoma ustavi. Ta odredba se dovaja v zvezo z nameranim povišanjem monopolne takse za vžgalice.

Še pridem in več napišem. Pozdrav!

L. M.

Cene vžgalic se bodo povišale? Iz Osijeka poročajo, da je monopolni kontrolor pri tamonjski tvornici vžgalic prejel od monopolne uprave v Beogradu odredbo, da se produkcija vžgalic do nadaljnjega odredbe popolnoma ustavi. Ta odredba se dovaja v zvezo z nameranim povišanjem monopolne takse za vžgalice.

Še pridem in več napišem. Pozdrav!

L. M.

Iz Slovenije.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrl Rudolf Lojki, revident južne železnice, v najlepši dobi 34 let. Bil je dober kolega in med znanci splošno priljubljen.

V Rušah je umrla Ema Goršek, rojena Petelin, vdova zdravnika in bivšega dolgotletnega župana v Rušah dr. Milana Gorška. Pokojnica je bila vedno neumorno delavna na narodnem in prosvetnem polju.

V Ljubljani je umrla gđ. Avgusta Kaiser.

V Novem mestu je umrla gđ. Danica Verbič.

Prav ko se je 17. jan. v ljubljanski frančiškanski cerkvi vršila impozantna zadušnica za češkega igralca Frana Drvoto, je izdihnil igralec Pavel Ločnik v javni bolnici. Rojen je bil v Borovnici leta 1888, ter dosegel svoje 35. leto. Po gimnazijskih študijah je prestopil na učiteljsko, položil maturo ter nekaj let učiteljeval. Takratne neznanne politične razmere so mladega učitelja na Dolenjskem tako razočarale, da si je iskal svobodnejšega poklica. Leta 1911. je prišel k slovenskemu gledališču ponujati svoje sposobnosti. Ker sploh še ni igral, ga je vzel tedanji intendant za pisarniškega pomočnika ter ga uvrstil v operni zbor. Kmalu je začel igrati v drami in opereti manjše vloge. Ko se je pred vojno slovensko gledališče zaprlo in oboje po večini razpuščilo, je našel pokojni Ločnik angažman pri kazališču v Zagrebu. Tudi tam je pel v zboru in igral epizode. Po vojni se je vrnil v Ljubljano ter se naglo razvijal v dobrega igralca karakternih, zlasti očetovskih in tudi komičnih ulog. Tekom zadnjih sezon je postal prav uporaben dramski član. Žal, da si je na Hrvaškem nakopal zavratno bolezen, ki se je po jabolku vedno znova. Opetovano, je iskal zdravja v bolnici ter se navidezno okrepeval vračal na delo. Kot vesten igralec je vztrajal prav do zadnjega. Že težko bolan je igral še v sredo 10. jan. župniška pri premieri Maeterlinckove satirične šale "Čudež sv. Antona". Toda se ni mogel več vzdržati na nogah. Ko je dogovoril svojo ulogo, se je umaknil v ozadje in sedel ves prepadel na stolu. Boril se je še do sobote 13. jan., potem pa odšel v bolnico, kjer je — teden dni po svojem zadnjem nastopu — izdihnil. Pokopali so ga 19. jan.

* * *

Včeraj sem videl na vozu, ki razvažal Hearstove liste, silno reklamo, na kateri je bilo z ogromnimi črkami zapisano: Za naš list piše Mr. Lloyd George, največji državnik cele Evrope.

Vsak, kdor le kolikaj čita dogodke zdnjih let, mora nehoti priznati, da Lloyd George nima para v diplomatičnem svetu. Dosledaj ga ni še nihče ukani.

Vseled tega bi bilo torej umestno zapisati, da je Lloyd George največji državnik sedanje dobe. Hearstov patriščen list pa kaj takega ne sme. Enostavno pravi, da Lloyd George glede državnštva le v Evropi prednjači. Kajti, sakrament, v Washingtonu imamo drugačne tiče. Njim lord George ne seže do kolen. On je namreč popolnoma zadovoljen, da jih zajaha, kadarkoli se mu izljubi.

* * *

Iz Washingtona prihajajo neprestano razni statistični podatki. Rojak, samo karto piši, pa boš natančno izvedel, koliko denarja pride povprečno na vsakega Amerikana, koliko ljudi je zaposlenih v tej ali oni industriji, koliko avtomobilov ima Amerika itd. Skratka vse.

Eno polje je pa še vedno nepreiskano. Skrajni čas je namreč, da posebna komisija natančno preišče, koliko studencev je odprla prohibicija v Ameriki.

* * *

Tisti, ki vedno kupuje mačka v žaklju, bo kmalu prišel na psa.

* * *

Japonske ženske zahtevajo volilno pravico. Netrjetno je, da bi kaj dosegale.

Amerikanke so pa imele svojo pravico že davno prej, predno so jo dobile iz Washingtona.

* * *

Volilna borba v Jugoslaviji. Vse starokrajško časopisje je je polno. Kandidati se obsipajo s psovskami. Kandidat te stranke nepobito dokaže kandidatu nasprotnne stranke, da je osel. In nasprotno. Dokazi so neovrgljivi.

Potemtakem lahko uganemo, kdo bo sedel v narodnem predstavništvu.

* * *

OJAKE opozarjamo, da je cena za "Slovensko-Amerikanski Koledar" ista za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

* * *

Okradena sobarica. V Ljubljani je bila sobarica Franja Beve ukradena torbica, v kateri je bilo 6768 kron gotovine.

* * *

Tatvine. Antonu Bajzlu v Kamni gorici je bilo ukradenih 16.000 kron, Jožici Petelin v Ljubljani pa otroški voziček, vreden 1000 kron.

* * *

* * *

* * *

Peter Zgaga

Fant in punca sta se pogovarjala. Že to je čudno, da sta se pogovarjala in ne kaj drugega počela.

In še bolj čudno je to, da sta govorila o politiki. Višek vsega čuda je pa bil, da nista kimala drug drugemu, pač pa trdila vsak svoje.

Fant se je zavzemal za Nemce, ona za Francoze. Vsako njegovo trditve mu je ona sproti pobila.

Fantu ni kazalo drugega, kot poslušati se zavidnega dokaza.

— Jasnó je, — je rekel, — da so Nemci boljši narod kot Francozi. Francozi bodo polagoma izginili, kajti Francozinje nočejo roditi otrok. Nemke so pa rodovitne. Skoraj vsak zakonski par ima po štiri ali pet otrok.

Punca je malo pomislila ter rekla:

— A, seveda, to ni nič. Res, da je število porodov v Nemčiji večje kot v Franciji. Ravno v tem se razkazuje vse divjaštvo in negentlemanstvo nemškega naroda. Nemci so jezni, ker niso zmagali. Ker drugega ne morejo početi, stresajo sedaj svojo jezo na uboge žene in dekleta.

* * *

Včeraj sem videl na vozu, ki razvažal Hearstove liste, silno reklamo, na kateri je bilo z ogromnimi črkami zapisano: Za naš list piše Mr. Lloyd George, največji državnik cele Evrope.

Vsak, kdor le kolikaj čita dogodke zdnjih let, mora nehoti priznati, da Lloyd George nima para v diplomatičnem svetu. Dosledaj ga ni še nihče ukani.

Vseled tega bi bilo torej umestno zapisati, da je Lloyd George največji državnik sedanje dobe.

Hearstov patriščen list pa kaj takega ne sme. Enostavno pravi, da Lloyd George glede državnštva le v Evropi prednjači.

Kajti, sakrament, v Washingtonu imamo drugačne tiče. Njim lord George ne seže do kolen. On je namreč popolnoma zadovoljen, da jih zajaha, kadarkoli se mu izljubi.

* * *

Iz Washingtona prihajajo neprestano razni statistični podatki. Rojak, samo karto piši, pa boš natančno izvedel, koliko denarja pride povprečno na vsakega Amerikana, koliko ljudi je zaposlenih v tej ali oni industriji, koliko avtomobilov ima Amerika itd. Skratka vse.

Eno polje je pa še vedno nepreiskano. Skrajni čas je namreč, da posebna komisija natančno preišče, koliko studencev je odprla prohibicija v Ameriki.

* * *

Tisti, ki vedno kupuje mačka v žaklju, bo kmalu prišel na psa.

* * *

Japonske ženske zahtevajo volilno pravico. Netrjetno je, da bi kaj dosegale.

Amerikanke so pa imele svojo pravico že davno prej, predno so jo dobile iz Washingtona.

* * *

Volilna borba v Jugoslaviji. Vse starokrajško časopisje je je polno. Kandidati se obsipajo s psovskami. Kandidat te stranke nepobito dokaže kandidatu nasprotnne stranke, da je osel. In nasprotno. Dokazi so neovrgljivi.

Potemtakem lahko uganemo, kdo bo sedel v narodnem predstavništvu.

* * *

OJAKE opozarjamo, da je cena za "Slovensko-Amerikanski Koledar" ista za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

* * *

Okradena sobarica. V Ljubljani je bila sobarica Franja Beve ukradena torbica, v kateri je bilo 6768 kron gotovine.

* * *

Tatvine. Antonu Bajzlu v Kamni gorici je bilo ukradenih 16.000 kron, Jožici Petelin v Ljubljani pa otroški voziček, vreden 1000 kron.

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 823 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 13th Ave. East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOE. V. GRAHEK, 443 N. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nagorni odbor:

ANTON EBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1234 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4222 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 440, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 788 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 638 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih odov kakor tudi denarne pošiljave naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška splošna naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilni pristop. Kdor vli postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev so pa obrniti na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 4 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.

Pozdravi slovenskih vojakov.

Podpisani fantje 19. artilerijskega polka v Firencah pošiljajo pozdrave vsem svojim prijateljem in znanecim. 11. baterija: Zadel Anton, Trst; Hrvatini Nedozem, Smarje pri Kopru; Dobrec Anton, Vepřinae; Princič Marijo, Trst; Mercina Ivan, Goče; Lozej Josip, Malidol; Mihelj Franc, Vrh, Ribemberk; Jereb Urban, Novak, p. Cerkev; Valušič Ivan, Matulje; Makov Josip, Škofje; Kalin Jože, Place; Mazgon Gabriel, Ravne pri Cerkev; Loredan Rudolf, Plavič; Godinič Valentin, Komen; Radozlovič Konstantin, Kožljak; Lieul Simon, Pičan; Mozuga Iv. Barban; Primožič Simon, Pazin; I. baterija: Ražen Ludovik, Nasirec-Klanec; Lovinek Peter, Nekovo; Uršič Milan, Stenje; Le-nassi Alojzij, Sv. Mihiel; Trampuz Ferdinand, Tenuica; Erjavce Lav-dovik, Vojsko; Marot Robert, Matulje; Tankovič Ivan, Rovinj; Peršič Ivan, Sanvienti; Cunjae Albert, Buzet; Ružič Anton, Matulje; Stenta Albert, Sušnjevec; Vlašič Franc, Boljun; Ribarič Jo-žef, Lajpoglav; Brajuka Franc, Gradina; Bizjak Ivan, Oprtalj.

Bednar, star 56 let, ter padel naravnost v umazano jamo. V blato se je pogreznil do vrata. Prihiti so brž delavci ter ga rešili iz kočljivega položaja. Nato so ga dali prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so ga oprali in očistili. Reče je bil nato spremljan na dom.

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

Nekaj iz zgodovine Aztekov.

Ena največjih skrivnosti znanosti je bil izvor Aztekov, visoko civiliziranega, a izvanredno krutega plemena, kojega civilizacijo so uničili Španci, ko so zavzevali Mehiko in kojega bogovi ali maliki so bili tako krvoločni, da so jim žrtvovali, kot pravijo poročila, v starih dneh celih dvajset tisoč moških in žensk.

Dolgo je bilo že znano, da so se pojavili Azteki v veliki dolini Mehike, v kateri stoji sedaj mehiško glavno mesto, nakako šeststo let po križanju Krista. Tam so premagali Mayas Indijance, skrivnostno in izvanredno starodavno plemo, ki je zgradilo mesta in piramide, kojih razvaline so razpršene po celim Jukatanu. Od rodu Mayas so se naučili Azteki stavbinstva in drugih umetnosti in mihi verj premaganih so vcepili krvave obrede, ki so bili lastni njih lastni veri.

Ko so prišli Španci, približno tisoč let pozneje, so našli, da se je spomin na rojstni kraj azteškega plemena umaknil legendi. Vse, kar so imeli v tem oziru, so bili hieroglifi, katere so imeli na nekem mestu, daleč proti severu, katero so imenovali Aztlan. Legenda pravi, da je teklo na tem mestu mleko in med, da je bil to krasen prostor, kjer so uživali Azteki zlato dobo razkošja in brezdelice.

Znanost je sedaj prepričana, da je našla Aztlan, starodavni dom Aztekov. V neki skriti dolini puščavskega ozemlja severne Mehike so zasledili učenjaki preostanke, o katerih domnevajo, da predstavljajo priče mesta, kjer se je to plemo razvijalo tekom stoletij, nakar se je pričelo seliti proti jugu, noseč s seboj krvoločne obrede, ki so v večji meri kot pa Španci prispevali k končni pogibelji rodu. V starodavnih duplinah in svetiliščih so razkrili stari nosilci simbole in podobe teh malikov in številne druge stvari vsled katerih so postali prepričani, da je to mesto bajnega Aztlana.

Kraj pa ne predstavlja paradiza kot nam ga opisujejo legende. Le malo je vegetacije in še manj vode. Mogoče pa je, da je bila dolina nekoč rodovitna pokrajina. Gotove hitre klimatične izpremembe so izpremenile polja in gozdove v puščavo, posušila studence in reke ter poglale Azteke proti jugu, da si poiščejo nov dom.

Razkritja so se posrečila ekspedicijski, kateri je načeloval dr. Edward Hewett, ravnatelj ameriške preiskovalne družbe v Santa Fe, New Mexico. Razvaline se nahajajo v takozvanem Casas Grande okraju v severni Mehiki. Leže več sto milj v južno-zapadni smeri od El Paso.

Potem ko so zapustili to dolino Aztlan, so Azteki najbrž nekako štiristo let hodili po mehiških divjinah, preganjeni od mesta do mesta od sosednjih divjih rodov in včasih zasledjeni, a končno se jim je posrečilo v pričetku trinajstega stoletja premagati odpor v mehiški dolini in sto let so vladali čedi deželi z mesta, kjer stoji sedaj Mexico City. Tam so živeli kot vladarsko plemo do leta 1519, ko se je zadnji kralj, Montezuma, udal španskim zavajalcem, katerim je načeloval Cortez.

Človeške žrtve so vedno predstavljale glavno točko verskih ceremonij, kadar so hoteli Azteki pomiriti svoje bogove.

V nekem starem rokopisu, ki je bil pred kratkim preveden, se glasi, da je bilo žrtvovanih 20.000 ljudi tekom štiri dni trajajočih slavnosti ob priliki posvečanja nekega novega svetlišča. Neki vojak Corteza je našel 136.000 lobanj na enem samem kupu, se naveličal dela ter prenehal s štetjem.

Žrtve niso prihajale izključno le vrst vojnih jetnikov. Pogosto so duhovniki izbrali svoje žrtve iz vrst Aztekov samih in čudno, a resnično je, da se niso žrtve nikdar upirale. Mogoče se je zgodilo to reditega, ker so smatrali Azteki smrt kot krvno žrtve za

gotov vstop v paradiz solnea, večnega bivališča sreče za Azteke.

Soglasno z azteškim obredom so maliki neprestano zahtevali pomirjenje ali potolaženje potom takih krvnih žrtv in svetniki, ki so nastopili pri takih krvnih žrtvah, so igrali ulogo pravcati mesarjev. Vsako žrtve so položili na kameniti žrtvenik, ki zasidali v prsa nož, ter izrgali še utripajoče srce, ki je bilo nato položeno pred kip malika.

V novorazkritih duplinah ter podrtih svetiliščih Casas Grande upa dobiti znanost potrdila svoje najnovejše teorije glede čudnih verskih namorov tega naroda, ki so prevladovali v času, ko so ostala mehiška plemena že davno opustila to strašno obliko čaščenja malikov.

Prva skupina naroda, iz katere so se pozneje razvili Azteki, je prišla, kot se domneva, iz Azije v Alasko, v takozvani neolitiki dobi, to je v času razvoja človeškega rodu, ko se je slednji posluževal brusenega ali uglajenega kamena kot orodja in orožja. Ta skupina je iskala milejšega podnebja ter se pomikala počasi ob pacifični obali navzdol, dokler ni dospela do severne Mehike. Tam se je vtaborila krog nekako kamenite trdnjave, v kateri se je nahajalo svetilišče ter skladišče za žito. Ljudje sami pa so stanovali krog te trdnjave v duplinah. Te vrste razvalin je sedaj preiskal dr. Hewett v družbi svojih sodelavcev.

Ko so se pojavili Azteki v veliki dolini Mehiki, kjer so pozneje zgradili svoje presenetljivo mesto, so prišli v stik s plemenom, glede kojega izvora nima znanost niti najmanjšega podatka. To je bil rod Mayas. Bili so izvrstni stavitelji in njih piramide in svetilišča tekmujejo z onimi Egiptov. Razvili so umetnost, ki je v številnih ozirih prekašala egipčansko. Imeli so natančen koledar ter civilizacijo, ki je bila v vsakem oziru visoka, vsja kot v Evropi tekom Srednjega veka.

Le redkokdaj so doprinali človeške žrtve. Njih žrtve so obstajale iz sadežev, cvetk in sempo tam kake živali.

Civilizacija Mayas plemena je bila v svojem zadnjem štadiju, ko so se pojavili Azteki. Sedem let sta prevladovali v deželi kuga in lakota in le majhen del tega skrivnostnega naroda je ostal pri življenju.

Ta preostanek ni mogel nuditi nobenega odpora. Ko so Azteki, ki so videli slabost Mayas, ponudili slednjim varstvo pod njih nadvlado, ni mogel rod Mayas storiti drugega kot sprejeti stavljeni predlog.

Od Mayas Indijancev so se naučili Azteki, kako graditi mesta in svetlišča, katera je Cortez pozneje uničil.

Azteki niso imeli definitivnega pojma o času, dokler si niso izposodili koledarja od visoko civiliziranih Mayas. Njih orožje je obstajalo iz lokov in piše, lesenih kopij, obteženih s kamenjem, gorjače iz kamena ter kamenitega noža. Njih prvotna bivališča so bila skrajno primitivna, dokler se niso naučili od premagane naroda umetnosti stavbinstva.

Medtem, ko so živeli Azteki stoji divje, necivilizirano življenje, so pridelovali Mayas različne pridelke ter gradili svetlišča, ki se lahko kosajo z egipčanskimi piramidami. Pridobili so si s tem osnovne pojme civilizacije.

Divjost Aztekov ter njih omalovaževanje človeškega življenja jih je napravila strašnim sovražnikom in brez dvoma so pospeševali ta strah v sredi svojih sovražnikov in nasprotnikov z izvajanjem človeških žrtv, posebnost, ker niso nikdar ubili nobenega sovražnika, če je bilo le mogoče ujeti ga, da ga nato žrtvujejo svojemu vojnemu maliku.

Med Azteki so bile človeške žrtve različne, soglasno z malikom, katerega so hoteli potolažiti. Razlikovale so se glede števila žrtv in tudi glede načina, kako so bile žrtve umorjene. V večini slu-

Najboljše
Cigarete

čajev so odprli prsa nesrečnejšim, ki so bili obsojeni na smrt. V drugih slučajih pa so jih sežigali, potapljali, bičali ali pa jih pustili poginiti od glada v duplinah, kjer so pokopavali svoje mrtve. Nadaljne žrtve, a maloštevilne, so padle v dvobojih, katere so imenovali Španci gladiatorske igre. Ponavadi so se vsa ta peklena dejanja vršila v svetiliščih, ki so v vsakem slučaju vsebovala žrtvenik.

Ponavadi je bilo šest svečnikov, ki so opravljali ta rabeljski posel. Svoj urad so podedovali od očeta, starega očeta in tako dalje. Glavni svečenik si je ponavadi nadel ime malika, kateremu je doprinala krvne žrtve. Nosil je rdečo obleko, bogato okrašeno. Na glavi je imel krono iz zelenih in rmenih ptičjih peres. V ušesih je nosil velike smaragde.

V gotovih slučajih je nosil glavni duhovnik masko, napravljeno iz človeške lobanje ter okrašeno z napol dragocennimi kamni.

Kakorhitro so se polastili žrtve, so jo rabili odvedli nago pred veliki oltar, kjer so jo raztegnili po dolgem pred kipom malika, kateremu naj bi bila žrtvovana. Štirje svečeniki so nato držali nesrečno bitje za noge in roke in peti ga je držal za glavo. Glavni duhovnik se je nato približal z nožem v roki ter odprl prsa žrtve, potegnil iz njih še utripajoče srce ter ga vrgel pred noge malika, kjer je zgorelo v ognju.

Vesela zgodba.

Vesela zgodba se je odigravala te dni pred praškim sodiščem. Na zatozi klopi so sedeli Johan, Karl, Vaclav in prijazna Andula, ki je bilo nesebično dekle vseh treh. Dobro in veselo je živel četvorica in enkrat je Johan, drugi Karl, tretji pa Vaclav užival njeno ljubezen in nikdar ni bilo nobenega spora. Toda sladka Andula ni bila samo ljubica vseh treh, temveč tudi njihov voditelj in učenik. Andula je namreč služila pri bogati praški familiji. Kakorhitro je rodbina odšla z doma, je Andula pozvala svoje tri fante k sebi, ki so se veselo gostili na račun zaupljivih gospodarjev. Ko so se najedli, napili in nakadili, pa je dala Andula še vsakemu nekaj za spomin. Temu prte drugemu žlice, tretjemu nekaj obleke in zvečer se je za skupiček nadaljevala vesela popoldanska južina. Zgodilo se pa, da so pričeli v rodbini naenkrat pogrešati stvari. Hčerki je manjkala bluz, očetu hlače itd. Gospa se čudi in čudi, toda ne more razumeti, kako da ji manjkajo stvari. Pa začne sumiti dekle. Toda to je nemogoče, ko pa je dekla tak angel, ki se ga skoraj ne da nadomestiti. In krepko se zato potegne za deklino gospo, ki se boji, da jim ta neprepričljiva dekla še uide. In vesela četvorica je delovala naprej. Nekeč pa pogleda gospa v skrinjo, ki je bila polna perila. Mislimo si lahko začudenje gospodarje, ko ne najde v skrinji drugega kot prazen zrak. Tedaj pa je prišlo vse na dan in tako se je zagovarjati vsa četvorica, veseli fantje in prijazna Andula pred sodiščem. Vsi trije fantje so bili že predkaznovani, in sicer kakor se spodobi, lepo po vrsti. Eden osem, drugi devet in tretji deset mesecev. Z ozirom na te izkušnje jim je sodnik nagrado malo zvišal in praško rodbino bodo za par let varne pred njimi.

Krvav dogodek v Sofiji.

Nek anarhist, proti kateremu je izdana tirailica, se je kopal v nekem sofijemskem kopališču. V kopališču ga spozna neki delavec in ga prijavi stražniku. Pred vstopom v kopališče sta nato čakala delavec in stražnik anarhista. — Ko izstopi anarhist iz kopališča, planeta oba nanj. Anarhist se jima iztrga, potegne samokres, ubije delavca ter težko rani stražnika. Nato pobegne. Za njim uide drugi stražnik. Tudi v tega ustrelil anarhist in ga težko rani. Nato ustreli še enega stražnika. Anarhista prične zasledovati rezervni major Todorov, ki ga zadene v nogo, da pade. Tedaj navale ljudje na anarhista, ki vrže med nje bombo, ki k sreči ni eksplodirala. Anarhista so nato zvezali in odvedli v zapor.

Požar na ladji.

Pri izlivu Save v Donavo se je pojavil požar na potniški ladji "Barkoslav". Vnela se je bila večja množina bencina. Požar je deloma uničil tudi krov. Med potniki se je pojavila panika. Klicali so na pomoč. K sreči je bil v bližini neki vlačilec, ki je sprejel potnike na krov ter jih prepeljal nazaj v Beograd. Požar je bil kmalu ugasnjen. Človeških žrtv ni bilo.

Zagonetno, toda resnično.

Morilec, ne da bi vedel za to.

Dan se mu je zdel neskončen. Vesel je bil, ko je udarila ura pet, in ko je mogel zapreti svoje knjige. Ko je dospel na cesto, se je skoro čudil, da ni nikdo bulil vanj. Prav tako malo so se brigali zanj ljudje kot drugače.

Nato pa je začel dečka, ki je prodajal liste ter kričal: — Ekstra, ekstra! Umor na Blecker Street!

V zadnjem trenutku se je zadržal, da bi ne izgledal preveč burjen. Povsem mirno je posegel v žep, potegnil iz njega tri cente ter kupil list. Najraje bi razvil časopis kar na cesti ter pričel čitati. Kljub temu pa se je premagal. Vtaknil je list v svoj žep ter se odpeljal domov. Šele ko je dospel v svojo sobo, je prečital poročilo.

— Strašen zločin, — se je glasilo v poročilu, — je bil razkrit v Blecker St. Tam so našli Šarloto L... žensko, ki je bila šele pred kratkim izpuščena iz Blackwells Islanda, zadavljena v kotu sobe. O zločinu manjka vsaka sled. Umor ni roparskega značaja in motiv zločina ni še pojasnjen. Henry je vrgel list v peč ter si prižgal smokko.

Bil je strašno zbit, ko se je prebudil naslednjega dne. Celo noč so ga mučile divje sanje. Več kot enkrat tekom noči je preživel v sanjah umor. Lotila se ga je želja da pobegne, da položi med pozorišče zločina ter svoje osebo več tisoč milj. Nato pa si je rekel, da bi bil beg skrajno bedast, ker bi bil obrnjen s tem sum nanj. Bil je vendar povsem varen. Kdo bi mogel priti na misel, da je ravno on, Henry Belmont, morilec?

Zopet je šel v urad in zopet se je lotil dela, čeprav z veliko težavo. Celih osem ur se je mučil. Tako je šlo naprej, dan za dnem. Noč za nočjo pa je imel iste divje, strašne sanje. Že par dni so bila priobčena na prvih straneh listov dolga poročila o tozadevnem umoru. Poročalo se je tudi o aretacijah, ki pa so se izkazale kot pomote. Priobčena so bila uganjbanja, katerim se je mogel Henry na tihih smejati. Vedno bolj jasno mu je postajalo, da mu ne preti nobena nevarnost. Kljub temu pa se ni mogel iznebiti skrivnostnega strahu. Tudi pozneje ne, ko so se pojavila kratka poročila, glede brezuspešnih poizvedovanj policije na notranjih straneh listov. Vse je kazalo, da je ta morilna zadeva, kot številne druge, pozabljena. Nove senzacije so zahtevale vso pozornost občinstva. Nekega jutra pa so zopet poro-

Neverjeten dogodek.

Čisto neverjeten dogodek je čitateli te dni v časopisih:

Anglež lord Valter Raleigh je vložil prošnjo za ločitev zakona, ker njegova žena vedno, kadar se on pojavi pred njo, začne molčati, ker se ji je enkrat malo zamermil. In to traja že osemnajst let! — Ta čudna žena, — navajal lord Raleigh, — je ali blazna, ali pa svetnica. — Vprašal je zdravnike za svet, pa mu niso vedeli pomagati, temveč se mu je pri-tajeno smejali. Toda končno je ta neverjetna ženska trdoglavo razburila tudi njegovo hladnokrvno angleško potrpežljivost, v kateri je vztrajal osemnajst let, in je vložil prošnjo za ločitev zakona. Mnogo se ugiba, kako bo sodišče njegovo prošnjo rešilo. — Nekateri pravijo, da je dovolj tehten razlog za ločitev, drugi pa menijo, da bi taka soproga zaslužila celo nagrado za vzgled drugim žencem, ki ne morejo z jezičkom mirovati niti v spanju.

Velika zemlja je gostoljubna, ker ji trava pomaga.

Umetnik je ljubimec Narave. Zato je njen rob in njen gospodušen.

Influenca

napada ljudi z veliko naglico. Hud prehlad, bolečine v glavi, hrbtni in stegnih, okorele mišice, mrzlica in splošna potrtost je nekaj njenih znamenj. Kaj storiti? Ostanite v postelji oziroma doma, dokler traja bolezen ter jemljite

SEVEROV TABLETE ZOPER PREHLAD IN GRIPPO

Ravnajte se po navodilih na zavočku. Cena 30 centov.

Ker so dihanji organi skoraj vedno prizadeti, je pametno, da imate doma pri rokah

SEVEROV BALZAM ZOPER KAŠELJ.

Cena 25 in 50 centov.

Grlo je večkrat uneto in rdeče, toda jako bo pomagalo, če uporabljate

SEVEROV ANTISEPSOL

za grgranje grla ali izpiranje nosa. To sredstvo obdrži dihalna čista in preta bacilov. Cena 35 centov.

Zgoraj navedena zdravila prodajajo v lekarnah. Vedno vprašajte za "Severova" in ne vzemite drugih.

W. F. SEVERA CO., - - CEDAR RAPIDS, IOWA

Svarilo.

Kako se godi potniku, ki pride v New Yorku v roke kakemu lopotu, naj služi v svarilo naslednje pismo, ki smo ga prejeli iz starega kraja od našega rojaka:

Cenjeni g. Frank Sakser:

Naznanjam Vam, da sem prejel Vaše pismo, v katerem mi pišete, da ste radovedni, kako je šlo z mojimi potovanjem. Ne morem se prav nič pohvaliti, hmel sem \$155 denarja, ko sem prišel v New York. Bil sem namenjen potovati z Vašim posredovanjem in vem, da bi bil imel dovolj denarja; ker pa sem poslušal nekega drugega agenta, sem moral zraven še uro prodati za \$10, mene pa je stala \$27.

Vsega tega ni bilo nič treba in takega potovanja ne svetujem nikomur več, ker to dobro vem, da bi mi bilo šlo veliko bolje in bolj pošteno, ko bi bil potoval skozi Vašo vrtnico. Ker nisem vedel, komu v roke pridem, se mi je pa prav slabo godilo.

Skozi 10 let sem bil zmirno za vsako stvar le pri Vas, pa mi je šlo vse pošteno; sedaj pa nisem imel sreče pri tem mojem potovanju. Pa to niste Vi krivi, ampak jaz sam.

S pozdravom in spoštovanjem

J. T.

Rad bi izvedel za svojega brata JOŽETA RUSS, doma iz Dragomlje vasi pri Suhorju na Belokranjskem. Pred dvema letoma sva skupaj prišla iz stare domovine. Zadnji njegov naslov je bil: Joe Russ, 462 Kansas St., San Francisco, Cal. Prosim cenjenega rojaka, da ga na ta oglaš opozorijo, naj se oglasi svojememu ga težko pogrčajočemu bratu: Mark Russ, 522 Elm St., Leadville, Colo. (23-24-2)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Glasa Naroda" v državi Pennsylvania naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

MR. JOSEPH ČERNE,

kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Upravništvo Glasa Naroda.

Predno se podam v domovino, bi zelo rada izvedela za mojega lastnega brata JOHN KAVČIČA, doma iz vasi Lesen brd pri Vrhniki na Kranjskem. On biva v Združenih državah že okrog 20 let. Vedela bi rada, ali je še živ ali ne. Cenjene rojake lepo prosim, če kdo ve kaj o njem, naj mi to takoj sporoči; če pa sam čita te vrstice, naj se takoj oglasi svojim sestram na naslov: Mrs. Ivana Prebil, 932 Prescott St., Waukegan, Ill., ali pa mlajši sestri: Miss May Kavčič, 217 Franklin St., Waukegan, Ill. (21-27-2)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

MR. ANTON SIMČIČ,

kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Potovanje v Jugoslavijo.

Kdor namerava potovati to spomlad v stari kraj na obisk ali za stalno, priporočamo, da se odloči za parnik "PARIS", največji in najnovejši parnik francoske parobrodne družbe, ki odpluje iz New Yorka

16. maja 1923.

Ker je železniška zveza preko Francije, Švice in Avstrije zelo izboljšana, je za Jugoslovane potovanje najbolj pripravno po francoski poti, zlasti pa še s parnikom "PARIS", in se pride v devetih dneh v Ljubljano; oni pa, ki potujejo v zasledeno ozemlje, se peljejo iz Pariza naravnost v Trst.

S tem parnikom potuje tedaj tudi naš uradnik, ki bo spremljal potnike do Ljubljane, in bo razliti tudi na prtljago, da bo šla naprej vedno z istim vlakom, kot potniki.

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni na tem parniku v kabinah po 2-4 v eni kabini; kedor želi potovati takrat na tem parniku, naj nam dopiše čim prej \$10.00 ara za III. razred in \$5.00 za drugi razred, da nam preskrbimo dobro kabino že sedaj, da ne bodo boljši prostori vsi oddani.

Frank Sakser State Bank

New York, N. Y.

POZOR!

Redka prilžnost za Slovence.

Naprodaj je na "GORENJSKEM" lepo posvetilo, 5-minut oddaljeno od mesta Kranja ob državni cesti BLED - JESENICE, meri ca. 45.000. — m2, zemlja prvovrstna, cena 5.000 dolarjev brezobvezno, plača se v Trstu ali Ljubljani pri Ljubljanski kreditni banki, cena se potrdi pred plačilom. Plača se na lastnika FRANK MAJČIČ, KRANJ, Slovenija — Jugoslavija. Istotam se dobijo pojasnila.

PAIN-EXPELLER VAM BO POMAGAL!

Če je bolečina PAIN-EXPELLER na pomoč, bo BOLEČINA hitro premagana ter bo mehka in lahka. Ob prvih znamenjih revmatizma, živčne potrtosti, nevralgije, bolečin, krčevitih trganj, si nabavite steklenico tega močnega, znanega zdravila. Zdravilo je v vsaki lekarni. Vse druge je pomorda. 35c in 70c. v lekarnah ali od F. A. D. RICHTER & CO. 100-110 South 4th St., St. Paul, Minn., U. S. A.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA. EDINI SLOVENSKEGA GOVORČI ZDRAVNIK SPOSILJALNIK MOŠKIM BOLEZINAM.

Moja otroka je zdraviljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let in imam skulinja v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas zdravim in vrnem med in zdravje. Tudi 23 let sem vedel, kaj pomeni bolezen pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu. Jaz zdravim zastrupljeno kri, maščuje in tise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kstah, starostne; oslablost, živčne in bolezni v mehu, ledvicah, jetrah, lednicah, rmenici revmatizma, katar, zlate rje, naduhte, uravnoteženost v poslušnosti; grede in petek od 8. dopoldne do 8. popoldne; v Trstu, Ljubljani, na cesti od 8. dopoldne do 8. večer; v nedeljah in praznikih od 11. dopoldne do 8. popoldne.

